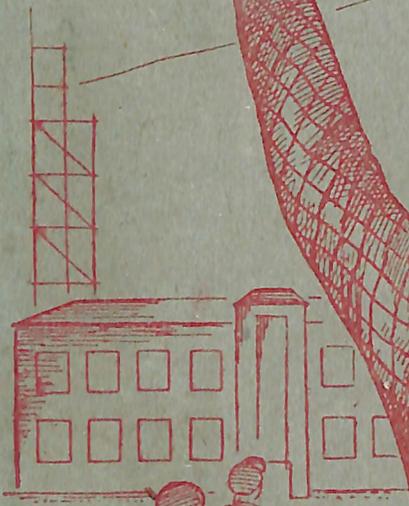
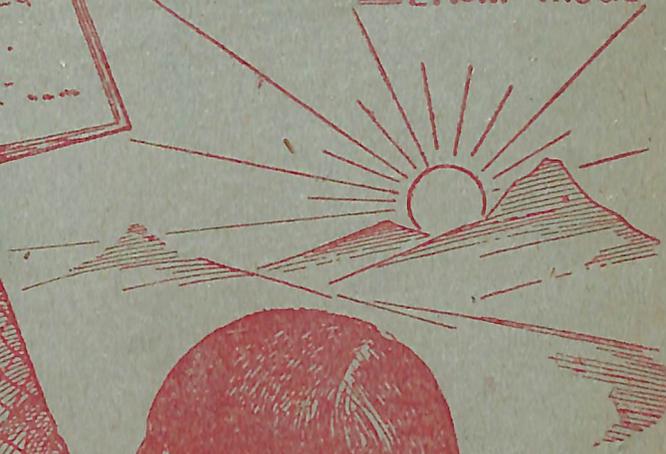

Հ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Լ. ԽՈՒՂՈՅԱՆ

ԱՅԲԵՆԱՐԱՆ

ՊԵՏՐՈՍ 3ԵՐԵԿԱՆ 1936

Ս. ՄԻԿՐԱՅԻՆ

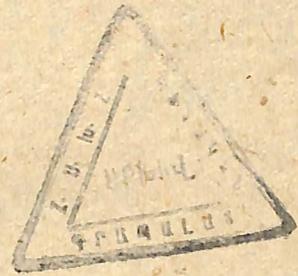
30 JAN 2018

Հաստատված է Լուսժողովմատի կողմից

ԱՐԺԱՆԱՑԵԼ Ե ՄՐՅԱՆԱԿԻ

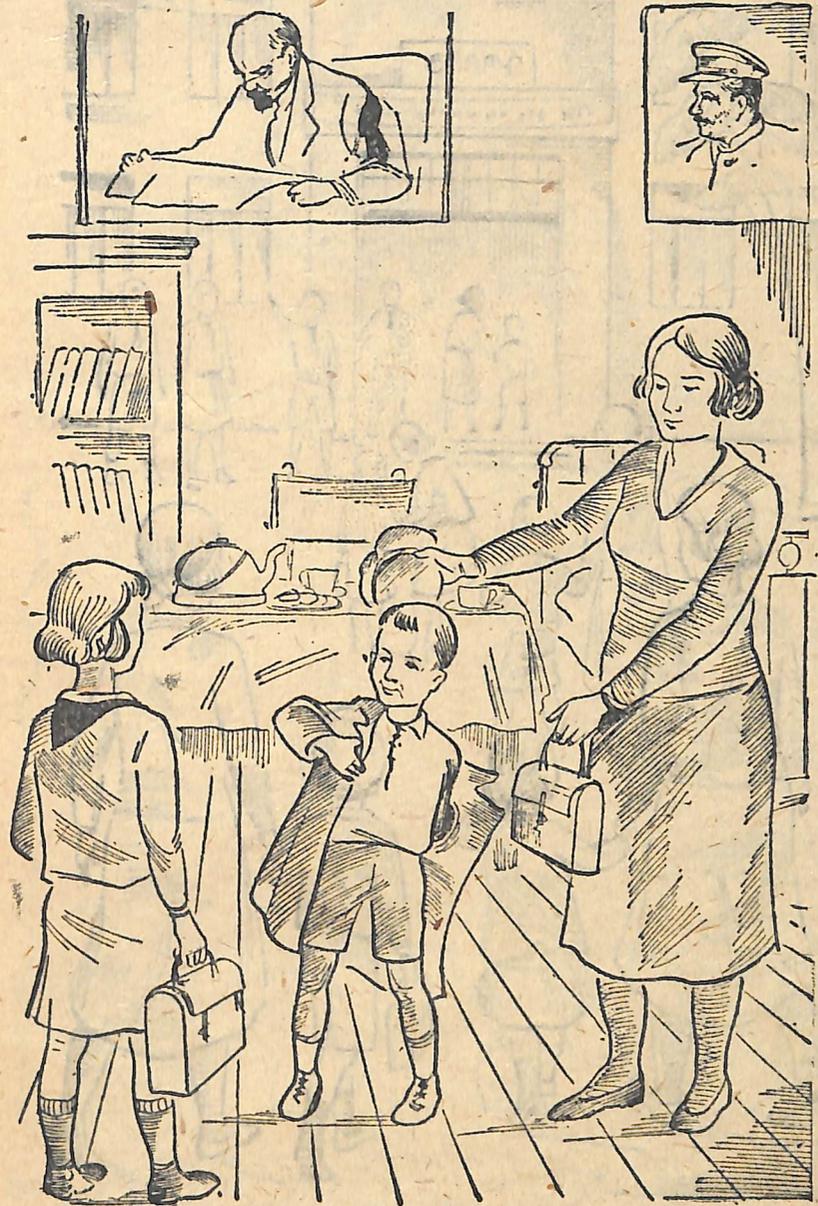
Հ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ [REDACTED]

ԱՅԲԻԵՆԱՐԱՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉ ԻԹՅՈՒՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1956

Գառ. խմբագիր՝ Լ. Վարդուհի
Տեխ. խմբագիր՝ Գ. Ջենյան
Շաղիկը և նկարները՝ նկարիչ՝ Ա. Մխիթարյանի
Ձեռագրերը՝ նկարիչ՝ Յ. Դանչոյի
Սրբագրիչ՝ Մխսաթ Սուրբյան

11-2820391

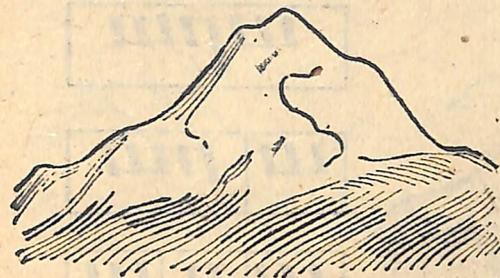
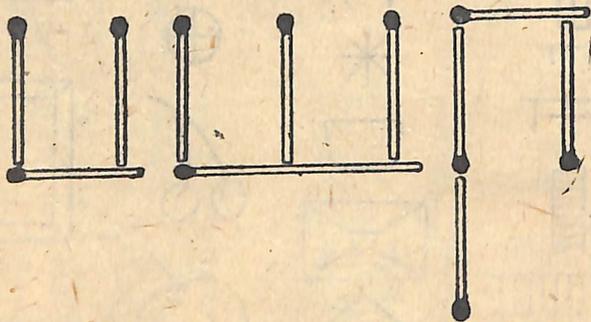

ушр

у ш р

ушр

ушр

у ш р

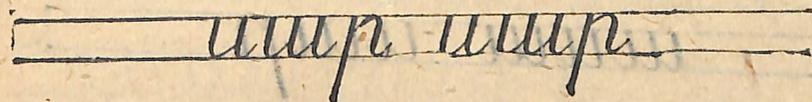
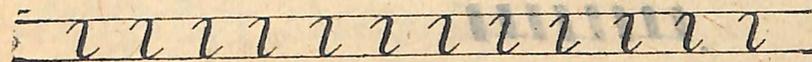
ушш ушр

ушш

у уш

ушш уш

у у ш

արա

ա րա

ա ռ ա

աար

աաա

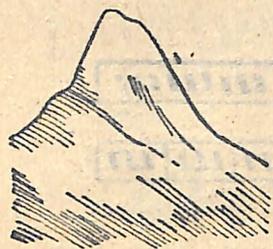
աաա արա

աաա

արա

աաա արա

աաա արա

աար

աարեր

աա արա ե

աարեր

աաա արա

աա րեր

աաա արեր

ա ար ե ռ

արեր արեր

արա արեր

լ լ լ լ լ ե ե ե ե ե

աա արա ե

տառ

տ ա տ

տառ

տառ

տար

տար

տառ տա տար և

տար և տա

ա ա ա ա առ առա

առա առառա

մառ

ատամ

ա մառ և ա ատամ և

տառ ա տամ

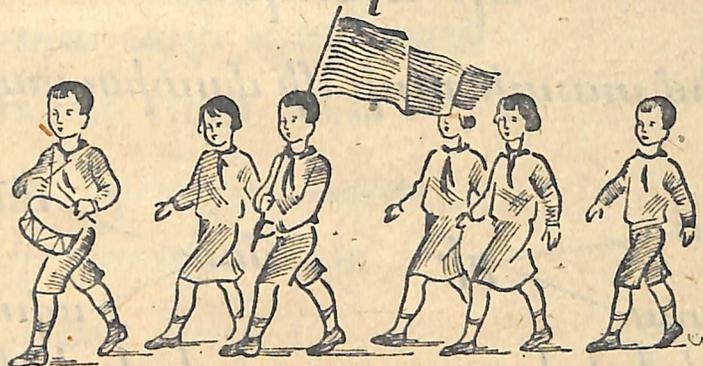
մառ մառ առա

մամա ա տար

ատամ

ա տամ

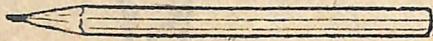
ա տ ա մ

տամ տարա ռամ տամ տամ

տա ռա ռամ տամ տամ

մ մ մ մար մար

մատիտ

մատիտ

մա տիտ

մ ա տ ի տ

սա մատիտ է

մի մատ

մի մատիտ

իմ տատի արի մի մատիտ տամ

||| | ը ը ը ը ի ի ի ի

մի մարիտ

պապ

պապ

պ ա պ

պապա

պա պա

պ ա պ ա

պապ տատ

տատ պապ

պապա արի պար արի

տատ արի տես

տատ պապիս ասա

մի մատիտ տա

ասա սար

սար

արի սա տար

տ պ տապ պապ

մում

Սա մում է

Սարի մոտ
արոտ է:

Մսո արի
արի մոտ արի:

մում

մատ

պատ

Մրամ Մրամ

Մրա Մրա

Մսո Մսո

մ մ մում մում

Մ Մ Մրամ Մսո

մում

մ ո մ

Մսո

Մ սո

Մ ո ո

ապա մի տես

Սա մում է

սա սար է

սա պատ է

սա տատ է

սա մատ է

սա պապ է

սա մատիտ է

սա ատամ է

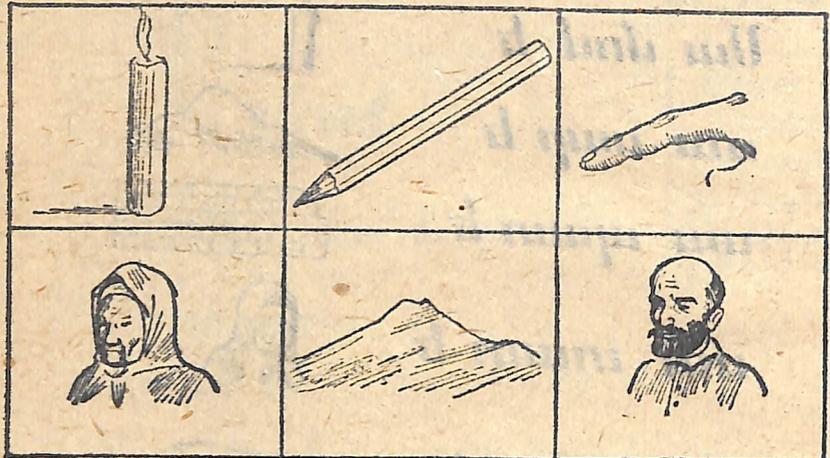

11-282039

պապ սա մատիտ է

ամբողջական

սար	մատիտ	մոմ
տատ	մատ	պապ

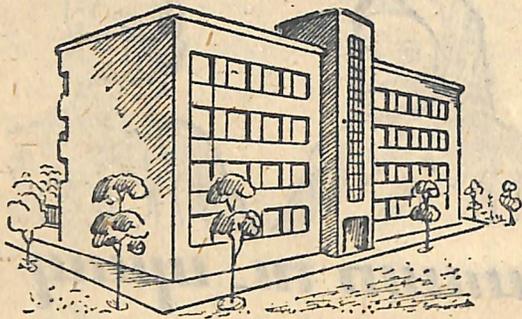
տուր տատ ու պապ

Մտուս ասա տուր
 տուր
 մի մատիտ տուր:

տուր		
ա	ու	ր

Մտուս ասա Մտուս
 Մտուս
 տուս արա տուս:
 Մոսի ասա մուր
 մուր
 ուտես ապուր:

ու ու ու ը ը ը
 ըսարուս սուս արա

տուն		
տ	ու	ն

տուն

Մարտ, տես, սա նոր տուն է:
 Մինաս, Մինաս, տուն արի, տուն:
 Ստում է Նինան Մինասին:

Նինա, պարապ տարապ մի մ'նա.
 տես նա կար է անում:

ն, ն, ն, ն, ն, ն
 նինան քապ ու նի:
 մարտն պապ ու նի:

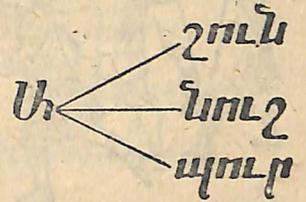
աշուն			
ա	շուն		
ա	շ	ու	ն

շուն աշուն

Շուն, շուն, արի տուն: Ստում է
 Սոնան: Շուտ տուն արի, միս տամ:

Սշուն

Սշուն է, աշուն,
 Սշուն է սիրուն:
 Ուշ է, շուտ արա
 Շուտ պաշար տար տուն:

շ շ շ   ն ն ն   Ս Ս Ս
 Շուշիկ, շուր արի:

Կատու

Կա տու

Կ ա տ ու

Կատու մուկ

Վարոն մի սիրուն կատու ունի:
Նրա կատուն մուկ շատ է սիրում:

Մուկ ու կատու

Կիմա, մուկ ես, Մարոն կատու
կատու Մարո, շուտ, շուտ,
Մուկիկ Կիմա, պուկ, պուկ:

Կ Կ Կիման մուկ է

լուսին

լու սին

լ ու ս ի ն

լուսին

Սարի ուսին

Սիրուն լուսին:

Լուսին ես,

Շատ սիրուն ես

Լուսիկ, Լուսիկ, տես ուլ է, շատ
սիրուն ուլ. ասում է Սարոն:
Սարոն ուլ շատ է սիրում:
Մոտենում է ու ասում.

— Ուլիկ, ուլիկ
իմ սիրունիկ:

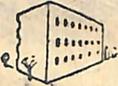

ուլ

ԵԵ ԼԼ ԻԻ ԻԻ ԻԻ
լևևան ուլիկ ունի

լուտո

Սա Ռսիկի, Լիլիկի, Շուշիկի,
Իսակի լուտոն է:

ուլ	լուսին	նամակ	մուկ
կատու	տուն	սուր	պատ
ատամ	մատ	մամ	շուն

ո ո ո ո Ռ Ռ Ռ Ռ
Ռսիկի լուտոն

ընկեր Լենինը ընկեր Ստալինը

Շեկիկ Ռնիկը,
Սիրուն Լուսիկը,
Կոլոտ Միսակը,
Ռշիմ Միսակը,
ընկերներ են:

Ըն — կեր
տիր

ը ը ընկեր լենին:
Ա ընկեր Արային:

Վարոս

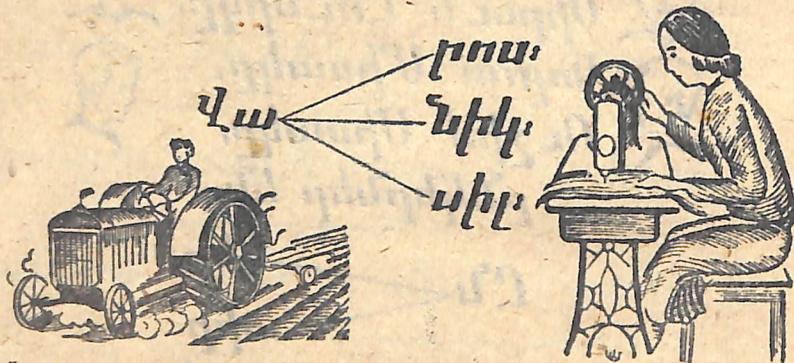
Վ ա ր ո ս

Վ ա ր ո ս

Վ ո ս ա կ ո վ

Կարմիր կովը

Վարոսը մի կարմիր կով ունեւր: Նա իր Կարմրին շատ եր սիրում: Սմեն որ Վարոսը կովը տանում եր արոտ: Կովը կուշտ ուտում եր: Իրիկունը Վարոսը նրան տանում եր տուն:

Վանիկը վարում ե:

Վարսիկը կարում ե:

վ Վ Վարոսի կովը:
Ս Սիրանի ընկերը:

դանակ

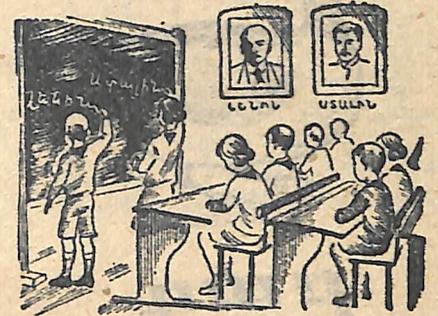
դ ա ն ա կ

դ ա ն ա կ

դասարան

դ ա ս ա ր ա ն

դ ա ս ա ր ա ն

դասարան

դանակ

—Ի՞նչ մի սուր դանակ ունես, Դանել, սուր իմ մատիտը սրեմ,—ասում ե Սեդան:

—Կա՛յ, լա՛յ, Սեդա, արի դասարան, դանակը տամ, ասում ե Դանելը:

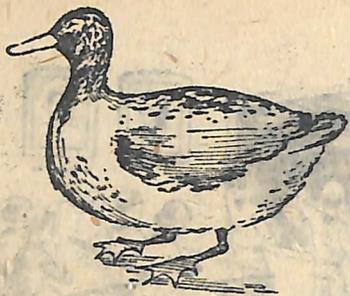

Սեդան դանակով տաշում ե: Նա դարակ ե շինում:

Սեդան, Դանելը, Մարոն, Կարիկը շատ լա՛յ են սովորում:

դ Դ Դանելի դասը:

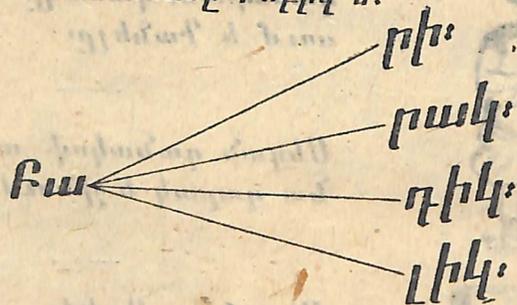
բ	ա	դ	ի	կ
բ	ա	դ	ի	կ
բ	ա	դ	ի	կ

բ ա դ

Բագիկ, բադիկ,
Կարմիր տոտիկ,
Եղ ո՛ւր բարով
Շորոր սալով:

Բուլիկը բակում շան բուն և շինել
Շան անունը Բոդիկ և:

բ բ թ թ ն ն նաճիկ
 Բուլիկը բուն և շինել:

Գ	ա	գ	ի	կ
Գ	ա	գ	ի	կ
Գ	ա	գ	ի	կ

ա ա գ

Գագիկի սագերը

— Գագիկ, Գագիկ, արի սագերը տար գետը
ասում և Տիգրանը:— Դե, իմ սիրուն սագեր, շուտ,
շուտ զեպի գետակը, — ասում և Գագիկը:
Գագիկը սագերը տանում և զեպի գետը:

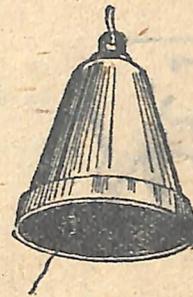

Արագիկը գորտ և ուտում

գ գ Գ Գ Գագիկ

Գարուն ու Քույրեր

- Գարո, սաս դանակ:
- Պանակ:
- Գնաս բանակ:
- Քույրկ, սաս լուսին:
- լուսին:
- Նսրես պսպիս ուսին:
- Գարո, սաս նսւլ ե:
- նսւլ ե:
- Գարուն շար լսւլ ե:

դանգ			
դ	ա	ն	գ

Գանգ

Չարիկը պարտիզում վագվգում եր:
 - Զը՛նգ, զը՛նգ, զը՛նգ, զը՛նգ:
 - Լսում ես, Չարիկ, գանգը տալիս են, —ասում
 ե Զավենը: — Դե, շուտ արա, արագ վագիր, մի
 ուշանա, դաս ե, դաս:

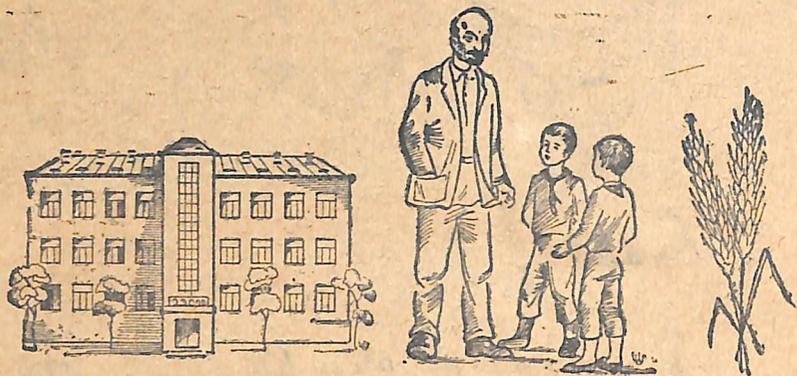

Զա — վեն:
           նի:
           րիկ:
 Գա —
 Կա — զար

նկարեք, սակե դեք

ԿԿ 2 2 Չարիկը
 գայար ե ու ցու՛մ:

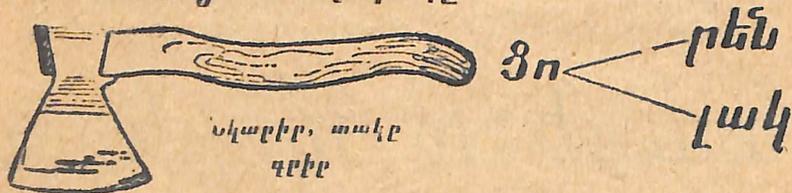
Դպրոց ցորեն

Դպրոցի համար

Յուրախն ու Մացոն աշակերտ են:
Մի որ Յուրախն ու Մացոն Սահակ
պապին ասացին.

—Սահակ պապի, վոր գնաս
դպրոցի համար ցախ բերելու,
մեզ ել տար:

—Հա՛վ, վոր գնամ, իմաց կտամ,—
ասաց Սահակ պապը:

Նկարիչ, տակը
գրիչ

Յո — րեն
լակ

Կ Կ Կուրսակը ցանում է

Կուժ

Ժենիկի կուժը

Ժենիկը կա՛վից մի կուժ եր շինե՛ր
—Ժենիկ, ժենիկ, կուժը տու՛ր,
տանե՛մ գեա՛ր,—ասաց Ժորան:

—Ուժդ կպատե՞՞ վոր,—ասաց
Ժենիկը:

Նկարիչ, տակը
գրիչ

Գիժ ժենիկը,
Ժիր Ժորիկը,
Ուշիմ Մարոն,
Ուժով Կարոն,
Սովորում են
Մեր դպրոցում:

Կուժն ու կուրան
նստել են կուրանս

Ժ Ժ Ժենիկի կուժը:

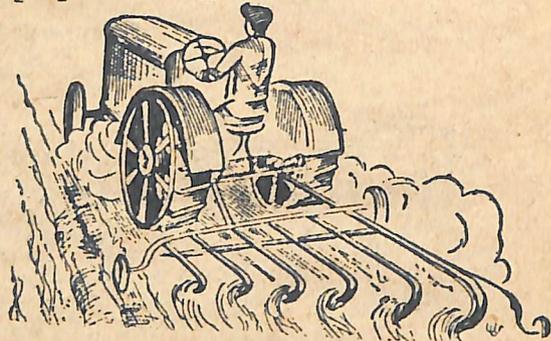

Թերթ

Մեր պատի Թերթը գրում են Սաթոն ու Փորան: Փորան ու Սաթոն լավ են գրում:

Թամարը, Մեխակը, Պետին ու Չարիկը Թերթի համար նկարում են:

Մի որ Թամարը նկարել եր մի լավ կուժ, Պետին՝ բաժակ, իսկ Մեխակը՝ կացին:

Նկարել, տակը
գրել

Կաթ ու պանիր,
Մի աման թան
Թաթիկն ուտի՝
Գնա գութան:

թ թ Թամարի նկարը:

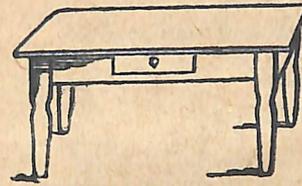
խաղող				
խ	ա	ղ	ո	ղ
խ	ա	ղ	ո	ղ

խաղող

Խաղողը հասել է:
Հիմա ամեն տեսակ խա-
ղող կա. թե դեղին, թե
կարմիր, թե սև, բոլորն
ել համեղ:

Խաղողը դարձում են
կողովում ու տանում կու-
խոցի պահեստը:

Շողիկը, Հագարը, Դուկասը խաղող են ուտում:

Նկարել, տակը գրել

Գեղը կանգնի գերան կկոտրի

ղ Ղ Պապարը մաղով
իող և մաղում:

կ	ա	չ	ա	ղ	ա	կ
կ	ա	չ	ա	ղ	ա	կ
կ	ա	չ	ա	ղ	ա	կ

Կաչաղակ

Ուշ աշուն է:

Կաչաղակը տխուր է ու մենակ:

Վոչ մի տեղ ուտելու բան չկա:

Մենակ ու տխուր նա կանչում է:

—Չկա, չե, չե, չկա, չե, չե:

Սագողից չամիչ են պատրաստում,
սալորից՝ չիբ:

չ չ Չ Չ Չիր, չամիչ

Չիր ու չամիչ վաչիկին
գիր ու գրիչ Մեչիկին:

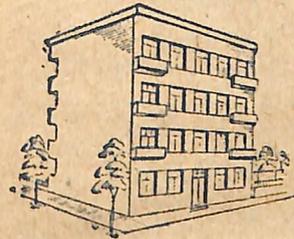

ք	ա	ղ	ա	ք
ք	ա	ղ	ա	ք
ք	ա	ղ	ա	ք

քաղաք

Մեր քաղաքում բանի քանի նոր շենքեր կան:
Շենքերը շինում են քարից: Բանվորները
համար շատ նոր շենքեր են շինել:
Նոր շենքերը շատ հարմար են ու մաքուր:
Ունեն աղումբ, մսուր, բաղնիք:

Մեր տունը չորս հարկ ունի: Մեր հարկում
չորս ընտանիք է ապրում:

Հանելուկ. Ինքը մեկ է,
աչքերը հազար.

ք ք Ք Ք Քաղաքի
շենքերը քարից են:

ճագար

Մի ուր ճաճատը մի ճերմակ ճագար բերեց
դպրոց:

- Ճակատը տես, ճակատը, — ասաց Քանանը:
  - Ճարպիկ ե, ճարպիկ, — ասաց Ղազարը:
  - Վորքան սիրուն ե, — ասաց Թամարը:
  - Վոտները կարճ են, — ասաց Ժորիկը:
  - Աչքերը տես, աչքերը — ճչաց Վաչիկը:
- Ճագարին դրին նոր վանդակում:

Ճանճը

Թշնամին ե ամենքի,
Թե գեղի, թե քաղաքի:
Ազան ու կեղտը վոտներին
Վարակում ե շատերին:
Կոտորեցեք անխնա
Եղ աներես ճանճերին:

Ե Զ Զակար, Մաեապր

Մաեապրը մի ծագար
բերեց դպրոց:

Կոլխույի բերիք

Մեր կոլխույը
ինչ բերիք ասես
Վոր չունի:

Կորեն, գարի
Ջերմակ բամբակ,
Գալար ու փակ,
Առի ու սխարո
Կարմիր խաղող
Պեղին սալոր:

գառ.

գ ա ռ

անտառ.

ան տառ.

ան տ ա ռ

գառ անտառ

Ռուբենի գառը

Ռուբենը մի գառ ուներ: Անունը գրել էր Չալիկ: Ամեն որ ճաշից հետո Ռուբենն իր գառը տանում էր անտառ: Անտառում գառը խոտ էր ուտում:

Ռուբենը գառ շատ էր սիրում:

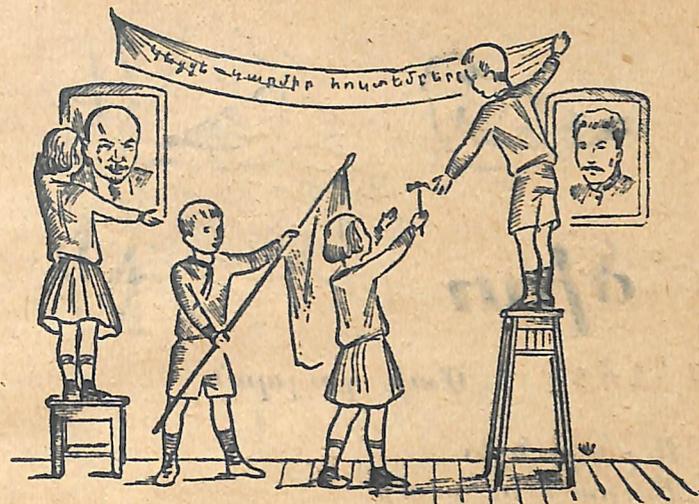

Նկարի, տակը
գրե

Կառնկները կոկան
կը՞ն, կը՞ն ասին ու թռան,
կը՞ն, կը՞ն ասին ու առան
Սերուն ամառն ու թռան:

ռ ռ Ռուբենի գառը:

Դահլիճը զարգարենք

— Հոկտեմբեր է, վեր կացեք
Մեր դահլիճը զարգարենք:
Ես Լենինի նկարը,
Վոր բերել է Նեկտարը,
Ես Սաալինի նկարը,
Վոր բերել է Արզարը,
Ես են կարմիր զրոշակը,
Վոր շինել է Միսակը,
Ես ել մի լավ պլակատ,
Վեր առ, մի տես, Արեհատ:
Դե վեր, Շողեր
Մեխերը բեր:

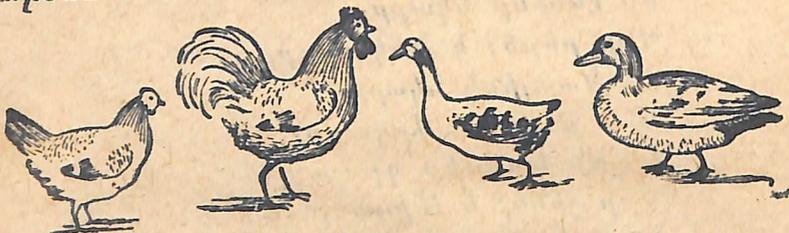
Կեցցե՛ք կարմիր հոկտեմբերը
Կեցցե՛ք մեր Արայիներ

Ժիւտ

Ծառի գուլպան

Ուշ աշուն եւ
 Ցուրտ ե ու քամի:
 Ծիտը նստել ե մերկ ծառին:
 Մրսում են նրա բարակ տոտիկները:
 Ծառին նստած, համ մրսում ե, համ խոսում.
 — Ծիվ, ծիվ, օտուռնո վոր գա, գուլպա պիտի
 տրծեմ:

Ընտանի թռչուններ. — հալ, աքաղաղ, սառ, բաղ

Ժիւտը ծառին ծլվլու մ ե.

ծիվ, ծիվ, ծիվ:

ծծ ծծ ծիւտ, ծառ

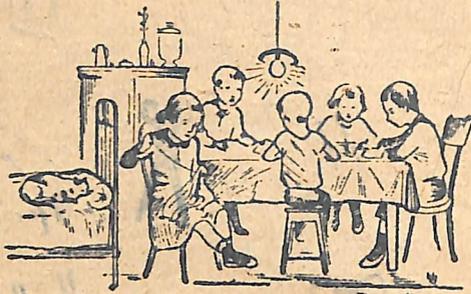
Պիտներ Արան

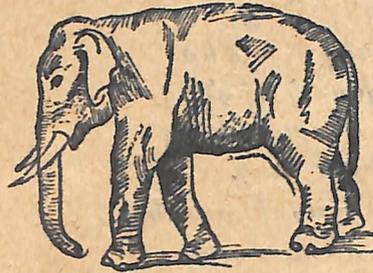
Մեր հարևան
 Պիտներ Արան
 Տանը սարքել ե
 Գործարան.
 Կարմիր թղթից
 Շինել հնոց,
 Կապել մի մեծ
 Սպիտակ գոգնոց,
 Մի տախտակ ել
 Արել ե սալ,
 Ծեծում, շինում ե:
 Մուրճ ու մանգաղ:

Գործարանը քալիս ե
 գուրան, մանգաղ, գերանդի,
 բահ, քրակիրոք

փիսիկ

Փիղ

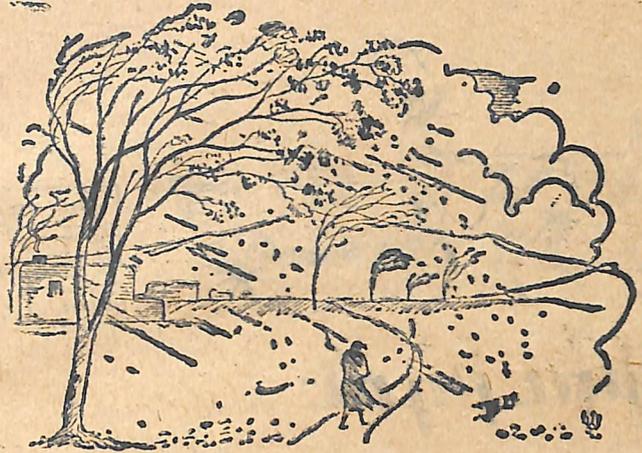
- Արփիկ, դու փիղ տեսել ես:
- Տեսել եմ:
- Վորտեղ:
- Կրկեսում:

Արփիկի փիսիկը

Իրիկունն է:
Սառան գիրք է գրում:
Տաճառը խնդիր է լուծում:
Ծառուերն ու Քանանը գիրք են գրում:
Արփիկը կարում է:
Փանոսը նկարում է:
Արփիկի փիսիկն էլ պառկել է
փափուկ անկողնի վրա:

Հոկտեմբերիկը փոխարինում է պիտներին

փ փ փ փ փ անուսի
փիսիկը փափույ իկ է.

Նշանն արեքեր

— Մրսում եմ, մրսում,—
Ժառի կարարից
Մերենն է սսում,—
Քամի դու, փամի,
Ընդ արա ոգնի,
Վոր ծառից ընկնեմ,
Ասիպակ է փափուկ
Վերմակով ծածկվեմ:

ե ե արև արեքե սե

Ֆ	ու	ր	զ	ո	ն
Ֆ	ու	ր	զ	ո	ն
Ֆ	ու	ր	զ	ո	ն

Ֆուրզոն

Քրֆ-քուֆ

Փլորան ֆուրզոնով գնացել եր քաղաք, ապա գնացրով Թիֆլիս:

Ճամպին նա լսել եր գնացրի հանած աղմուկը քրֆ-քուֆ, քրֆ-քուֆ:

Տուն գալով նա ասաց.

— Մամա, քրֆ-քուֆ նստեցի, գնացի Թիֆլիս:

Ֆֆ Ֆֆ Փլորան
գնացել եր Թիֆլիս:

Ղ	ու	թ	ա	կ
Ղ	ու	թ	ա	կ
Ղ	ու	թ	ա	կ

Ղութակ

Չանանի Ղութակը

Փոքրիկ Չանանը նստել եր պատուհանի մոտ և Ղութակ եր նվագում:

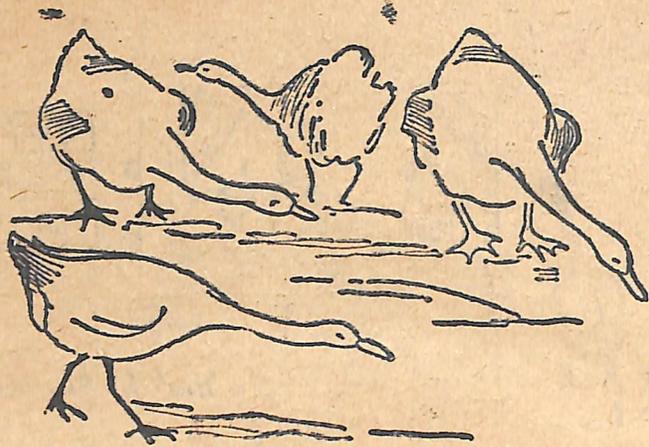
Պահակ Չալիլը մոտեցավ պատուհանին և ասաց — Ընկեր Չանան, ինչ լավ ե խոսում քո Ղութակը:

Մենակ Ղուրը

Սարի լանջին
Մենակ Ղուրը
Խոխոջում ե
Ու տրանջում.
— Չան, Չան իմ լավ
Խոտ ու ծաղիկ,
Ո՞ւր գնացիք:

զ Ղ Չանանի զութակը

Ասգեր

Զո՛ւ, զո՛ւ, շարակեր,
 Ան ու սպիրակ իմ սազեր,
 Իերի՛ք վորչափ լողացա՛ք,
 Կարճ իր վոյրեր վաչի՛ք,
 Իերի՛ք վորչափ գեյրի մոյր
 Վորդեր կերա՛ք դու՛ք քո՛ղմոյր:
 Գնա՛նք, գնա՛նք դեպի քու՛ն,
 Կույր եւ՛ քալու իրիկու՛ն:

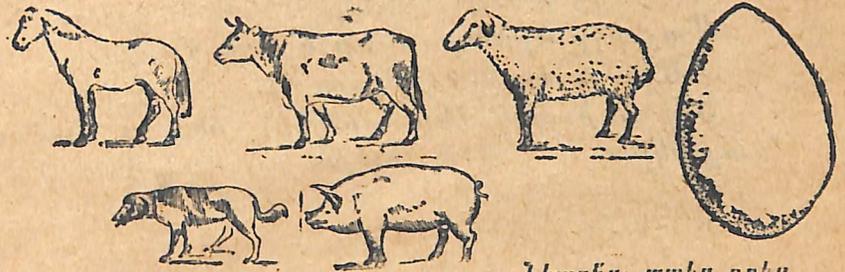

ձի

Քաջ ձիավորը

Ո՛վ է առեւել Ընձակի պես քաջ ձիավոր:
 Մի ձող է առել, նստել վրան ու ասում է.
 — Իմ ձին հրեղեն է: Հեռու, հեռու Գնում եմ
 Զորագեղ, ձեզ համար տանձ ու խնձոր բերեմ, ձա-
 վար բերեմ, ձու բերեմ:

Բնանի կենդանիներ

Նկարիչ. տակը գրեւ

Հ Ձ շնչակիր շիռվ
 գնում է Զորագեղ:

այծ

Հրայրի այծը

Հոկտեմբերիկ Հրայրը մի այծ ունեւր: Նա լավ եր խնամում իր այծը:

Այծն ամեն առաւոտ գնում եր արածելու:

Հրայրն ասում եր այծին.

—Այ իմ այծիկ, գնա խոտ ու ծաղիկ կեր: Իրիկունը մայրիկս կթի, սեր ու մածուն պատրաստի:

Մայրիկը ծիծաղում եր և ասում.

—Այն, այն—

Ծիլ ու ծաղիկ մեր այծիկին, սեր ու մածուն Հրայրիկին:

Ինկարեմբերիկ Իրայրը
մի այծ ու ներ:

Փայլակի ապակին

Ձմռան մի որ Փայլակը վազելով տուն մտաւ:

—Մայրիկ, մայրիկ,—ապակի յեմ գտել, մի քայլուն ապակի: Այ:

—Բա ինչո՞ւ ապակիդ թաց ե, Փայլակ Հան,— հարցրեց մայրիկը:

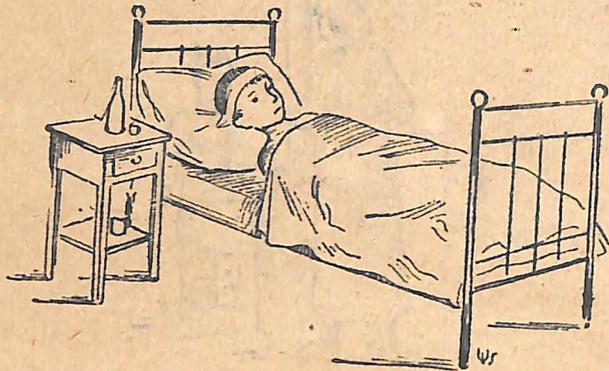
—Այ, չորացնեմ,— պատասխանեց Փայլակը և ապակին դրեց թիթեղյա վառարանի վրա:

Ապակին ֆշաց, թշաց ու հալվեց:

—Վայ, մայրիկ, ապակիս կորաւ:

Շուտասելով. Ձուկն ուտեմ, մուկը ձգեմ,
մուկը ձգեմ, ձուկն ուտեմ:

Իրայրը վազեց մայրիկի
մոտ:

Յենոքը

Յենոքը հիվանդ էր:
 Յերկու, յերեք որ էր, վոր դպրոց չէր գալիս:
 — Յեզիշ, արի գնանք Յենոքին տեսնենք, —
 ասացի յես:
 — Չէ, չի կարելի, գուցե վարակիչ է:
 Գնացինք մեր դպրոցի բժիշկի, ընկեր Յերվանդի
 մոտ:
 — Ընկեր Յերվանդ, կարե՛լի յե գնալ Յենոքին
 տեսնել:
 — Այո, կարելի յե:
 Գնացինք:
 Յենոքը մեզ վոր տեսավ շատ ուրախացավ:
 Առած. Այսորվա գործը վաղվան մի թողնի:

ՀՀՀ Հենոքը յերեք

որ հիվանդ էր:

Արուսյակի անկողինը

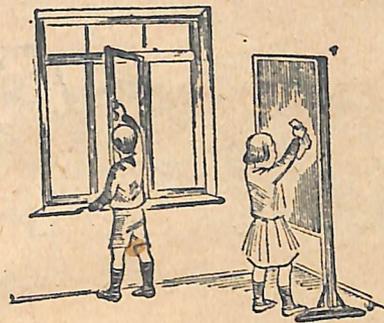
Քնելուց առաջ Արուսյակը բաց արավ սենյա-
 կի պատուհանը:
 Յերկու, յերեք աթոռ շարեց իրար կողքի:
 Նրանց վրա փռեց իր վերմակը, ներքնակը, բարձը,
 սավանը:
 — Ի՞նչ ես անում, Արուսյակ, — հարցրեց մայ-
 րիկը:
 — Այսոր ընկեր Սոֆիկն ասաց, վոր քնելուց
 առաջ սենյակի ողբ պետք է թարմացնել: Պատու-
 հանը բաց եմ արել, վոր համ ողբ մաքրվի, համ
 ել անկողինս թարմանա:

Արուսյակը սենյակի պա-
 տուհանը բաց արավ:

Մկան փունը

—Ո՛ր ե, մուկիկ, քո փունը:
—Դա՛, հեռու չե ի՞մ քունը.
Կերթաս եսպես դու առագ,
հեքո քիչ չախ, հեքո ագ,
հեքո դեպ վեր,
Սպա ցած,
Ենքեղից ել քիչ անցած
նորից քիչ չախ,
նորից ագ,
Քունս կգա քո առագ:

Հերթապահը

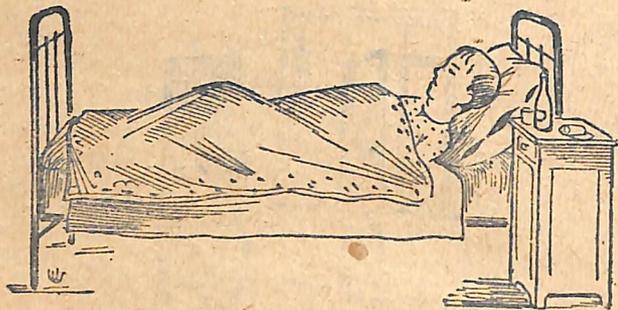
—Շուտ արա, մայրիկ, շուտ արա: Այսօր հերթապահը յես ու վրույրն ենք,—ասում ե Պարույրը:

—Իսկո՛ւյն, իսկո՛ւյն, թեյը պատրաստ ե:
Մի բաժակ թեյ խմիր, մի կտոր հաց ու կարագ կեր, զնա:
Թեյից հետո նա շտապեց դպրոց:

Հանելուկ. Վոտները կրակում,
գլուխը յերկնքում:

Մարույրը թեյ խմեց ու
չրապեց դպրոց:

Հարությունը

Հարությունի բուկը ցավում եր: Նա ուշք չեր
հարձնում, ցուրտ որերին դպրոց եր գալիս:

— Գնա տուն, պառկիր: Կոկորդացավ ունես,
մյուսներին ել կվարակես:

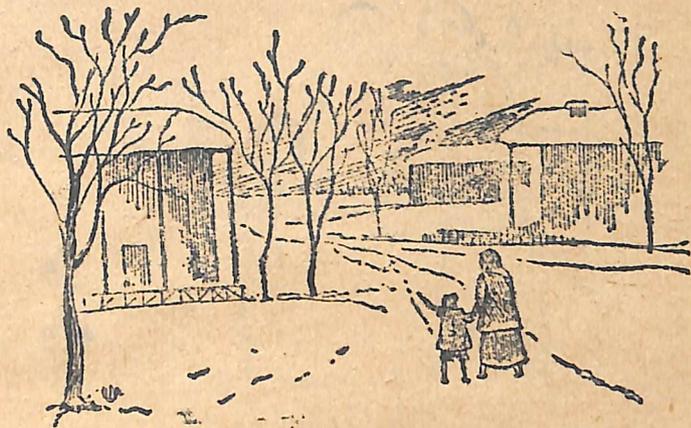
Ասաց նրան մեր դպրոցի բժիշկ ընկեր Կո-
րյունը:

Հարությունը գնաց ու պառկեց:

Տաք կաթ եր խմում, կսկորզը վողոցում եր
դեղով:

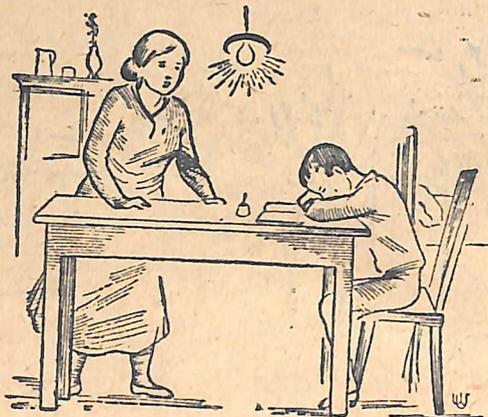
Յոթն որից հետո Հարությունը լավացավ:

Հարությունը յոթն որ
հիվանդ եր:

Առաջին ձյունը

— Վա՛յ, մայրիկ ջան, տես,
Բակն ու գուռը լի
ինչքան սպիտակ
Թիթեռ ե գալի:
Եսքան շատ Թիթեռ
Չեմ տեսել յես դեռ:
— Չե, իմ անուշիկ,
Թիթեռներ չեն եղ.
Թիթեռներն անցան
Ծաղիկները հետ:
Եղ ձյուն ե գալի,
Փաթիլն ե ձյունի,
Վոր կարծես սպիտակ
Թիթեռնիկ լինի:

Պետրիկի վերջակետը

Պետրիկն իրիկունը նստեց զասը սովորելու։
Մեկ ել մայրը նկատեց, վոր գրութիւր դրել է
սեղանին և ննջում է։

— Պետրիկ ջան, ինչո՞ւ զասդ չես սովորում, —
հարցրեց մայրը։

— Վերջակետի յեմ հասեր, մայրիկ, — պատաս-
խանեց Պետրիկը։ — Ուսուցիչն ասաց. յերբ վերջա-
կետին հասնես, հանգստացիր։

Ծուլն ու ջանասերը

— Սուս կրտսերս, հեյրու

կտուրս, — ասում է ծուլը։

— Սուս կտուրս, հեյրու

կրտսերս, — ասում է զանաս

սերը։

Աա	Բբ	Գգ	Դդ	Եե	Զզ
Աա	Բբ	Գգ	Դդ	Եե	Զզ

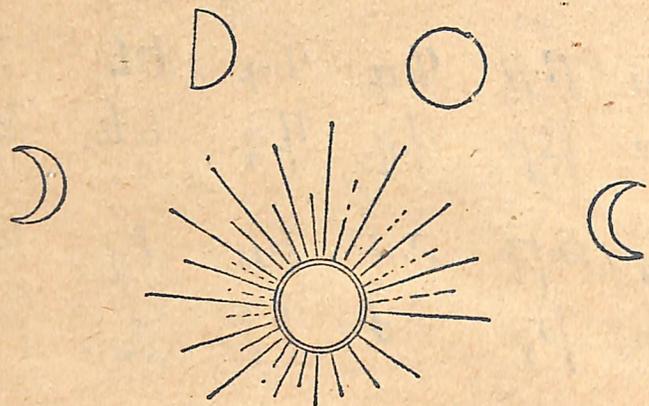
Ըը	Թթ	Ժժ	Իի	Լլ	Խխ
Ըը	Թթ	Ժժ	Իի	Լլ	Խխ

Ծծ	Կկ	Հհ	Ձձ	Ղղ	Ճճ
Ծծ	Կկ	Հհ	Ձձ	Ղղ	Ճճ

Մմ	Յյ	Նն	Շշ	Ոո	Չչ
Մմ	Յյ	Նն	Շշ	Ոո	Չչ

Պպ	Ղղ	Ռռ	Սս	Վվ	Տտ
Պպ	Ղղ	Ռռ	Սս	Վվ	Տտ

Րր	Տտ	Փփ	Քք	Ֆֆ	Ուու
Րր	Տտ	Փփ	Քք	Ֆֆ	Ուու

Հուսիներ յեվ արեգակը

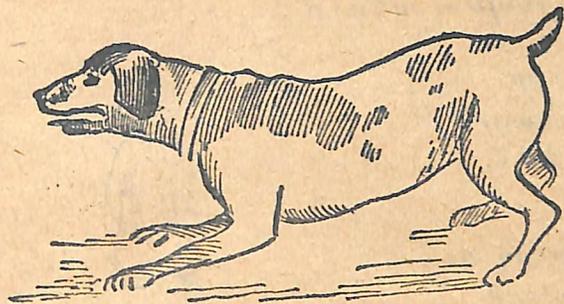
Մի որ լուսնյակն ասաց արեգակին.

— Ի՞նչ կլինի վոր մի ձեռք հագուստ կարես ինձ համար:

Արեգակը պատասխանեց.

— Վեր հասակի հագուստ կարեմ քեզ համար, քանի վոր դու վո՛չ մի որ մի չափսի չես մտում:

Պասից մի ուշանա

Շունը

Հաֆ-հաֆ, հաֆ-հաֆ,

Ահա այսպես

Հաջում եմ յես:

Հաֆ-հաֆ, հաֆ-հաֆ,

Ու տունն այսպես

Պահում յեմ յես:

Թե գա մեզ մոտ

Մի հին ծանոթ,

Մտն եմ վագում,

Պոչս շարժում:

Բայց թե մի գող,

Չար կամեցող

Ուզի թագուն

Մտնի մեր տուն,

Հաֆ-հաֆ, հաֆ-հաֆ,

Ահա այսպես

Հաջում եմ յես,

Հաֆ-հաֆ, հաֆ-հաֆ,

Ու տունն այսպես

Պահում եմ յես:

Ո՞վ է այսպես անուամ

Առաջին որը
Դպրոց չգնաց,
«Հի լանդ եմ»,
Ասաց.

Իսկ յերկրորդ որը
Գրքերն առած
Ման գալու
Գնաց:

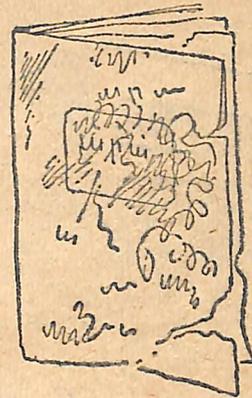
Յերրորդ որը նա
Դասի չգնաց, —
Հոգնած եր,
Դադրած,

Իսկ չորրորդ որը
Նա դպրոց գնաց
Մի ժամ
Ուշացած:

Հինգերորդ որը
Դասի չգնաց —
Ցուրտ եր ու
Ամպած:

Վեցերորդ որը —
«Դաս ու գիրք վո՞րն է.
Հանգստի
Որ է»:

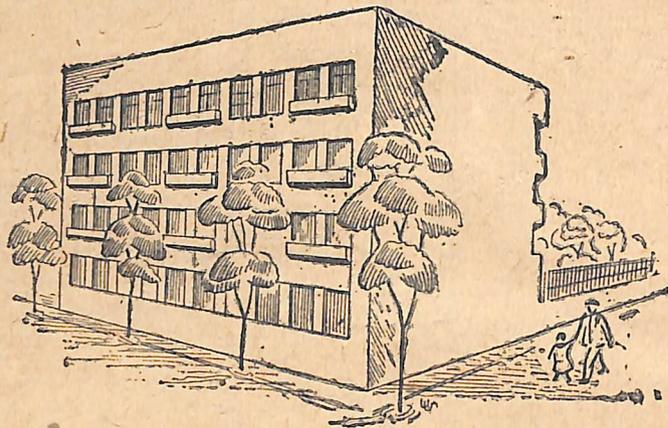
Առած. Բանի գրին՝ փա-
խավ, հաց գրին՝ հասավ:

Արայի գրքերը

Արան ունի
Գիրք ու քերական,
Կեղտոտ, պարուած,
Կապճ պոկված,
Զուներն առագ
Չեմ վոչ ել վերգ,
Գանգաբովում են
Արանի անկերգ:

Գիրքդ ու քերականդ
Տափուր պահիր:

Բանվորական տունն է սա:
Այսպիսի տներ շատ կան թե քաղաքում, թե
գյուղում:

Նոր տներում կան.

Մսուր,

Դպրոց,

Մանկապարտեզ,

Ակումբ,

Կինո,

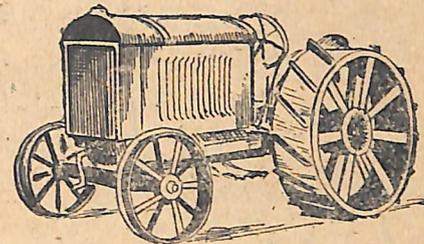
Ծաղկանոց,

Ռադիո:

Այսօրվան սիրուն, Տե՛ժ քրներ
խորհուրդներն են մեզ փոխել:

Մեր կոլխոզի մեքենաները

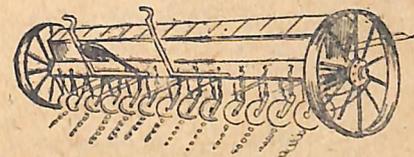
Տրակտոր

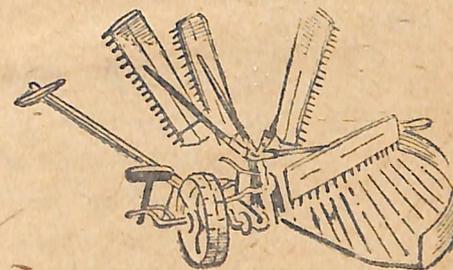
Գուլթան

Ծարքացան

Հնձող մեքենա

Լենին

Նա մեր
Ուսուցիչն էր,
Մեր առաջնորդը,
Մեր բարեկամը:

Մենք գնում ենք նրա ցույց տված ուղիով:
Այսպես են ասում ամբողջ աշխարհի բանվոր-
ները և աշխատավոր գյուղացիները:
Այսպես են ասում բոլոր չեքիբների կամու-
նիստները:

Հարվածային լինենք մենք,
Կարդանք, գրենք, աշխատենք,
Չկորցնենք ժամանակ,
Լինենք մենք լավ որինակ:

Մեր Լենինը սիրելի
Պատկեր է լավ սովորի:

Ստալին

Ստալինը Լենինի լա-
վագույն աշակերտն է և
զինակիցը:

Մեր կուսակցության
առաջնորդը:

Բանվոր զասակարգի
առաջնորդը:

Մեր շինարարության
ղեկավարը:

Վողջու՛ւյն, վողջու՛ւյն
մեր մեծ, սիրելի Ստալի-
նին:

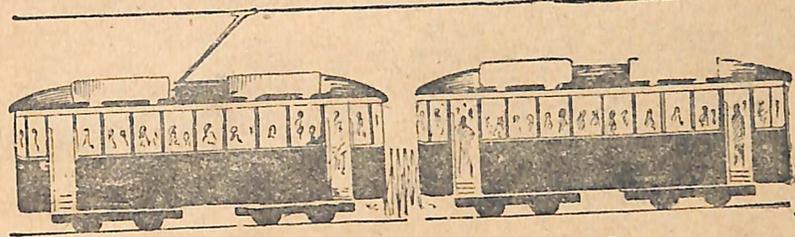

Ստալինը 14 տարեկան

Դայրս, մայրս կոմունիստ էն,
մեծ յեղբայրս կոմյերիստ,
Քույրիկս ժիր պիտներ է,
Իսկ յես պարիկ հոկրեմերիկ:

Մեր յերկրի բոլոր ութ տարեկան յերեխաները դպրոց են գնում.

Վորը տրամվայով

Վորը վտաով

Վորն եշով

Բանվոր, գյուղացի,
Հանգիստ աշխատիր.
Բանակը Կարմիր
Արթուն և զգաստ
Կանգնած ե պատրաստ:

Ընկեր Վորոճիլով

Կեցցե՛ Կարմիր Քանակը

Վորը սահնակով:

Մեր յերկրի բոլոր ութ տարեկան յերեխաները դպրոց են գնում:

Ի՞նչով ենք ճանապարհ գնում

Սաշտով

Կառքով

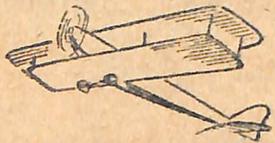
Ֆուրգոնով

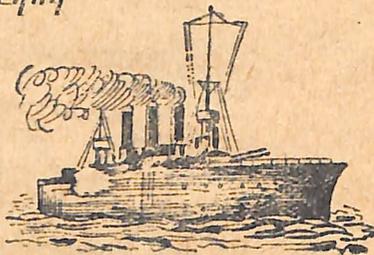
Ավտոյով

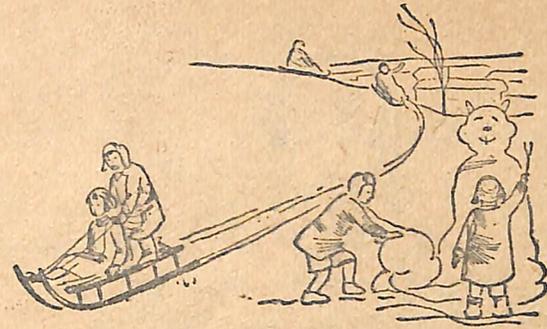
Յերկաթուղով

Ազանավով

Նավով

Չմեռ

Բարև, բարև,
Սիրուն ձմեռ,
Բարով յեկար
Դու մեզ մոտ:
Ես ուր եյիր
Այսքան որեր,
Մ'նում եյինք
Քեզ կարոտ:

Փաթիլ-փաթիլ
Դու ձյուն թափիր,
Սառույց կապիր
Պապդան,
Ուրախ-ուրախ
Փողոց յելնենք,
Առած սահնակ
Ու սղդան:

Հանելուկ.—Մեծ սիւռոցն սպիտակ աշխարհն առավ
իրա տակ:

Հասմիկի նամակը

Իմ լավ տատի,
Քաղցրիկ տատի,
Կարոտ եմ քեզ,
Աննման,
Ի՞նչ կլինի
Գիրս կարգաս՝
Վեր կենաս, գա՛ս
Յերևան:

Իմ լավ տատի,
Անուշ տատի,
Հոկտեմբերիկ
Դարձա յես,

Դպրոց գնում,
Մարգանք անում,
Գիր եմ գրում
Մեծի պես:

Անցյալ ուրը,
Գիտե՞ս, տատի,
Այբբենարանը
Պրծա,

Հավ կարգալու
Համար այսոր
Մի սիրուն գիրք
Ստացա:

ԳՅՂՍՔՈՒՄ

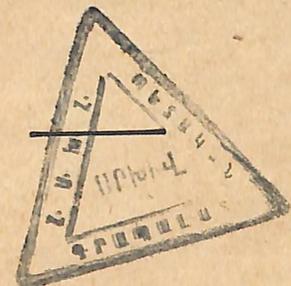
Արայի հայրը
Մեծ գործարանում
Յերկար տարիներ
Բանում եր, բանում,
Աշխատում եր նա,
Աշխատում անվերջ,
Բայց միշտ ել անճար,
Սոված եր ու խեղճ:

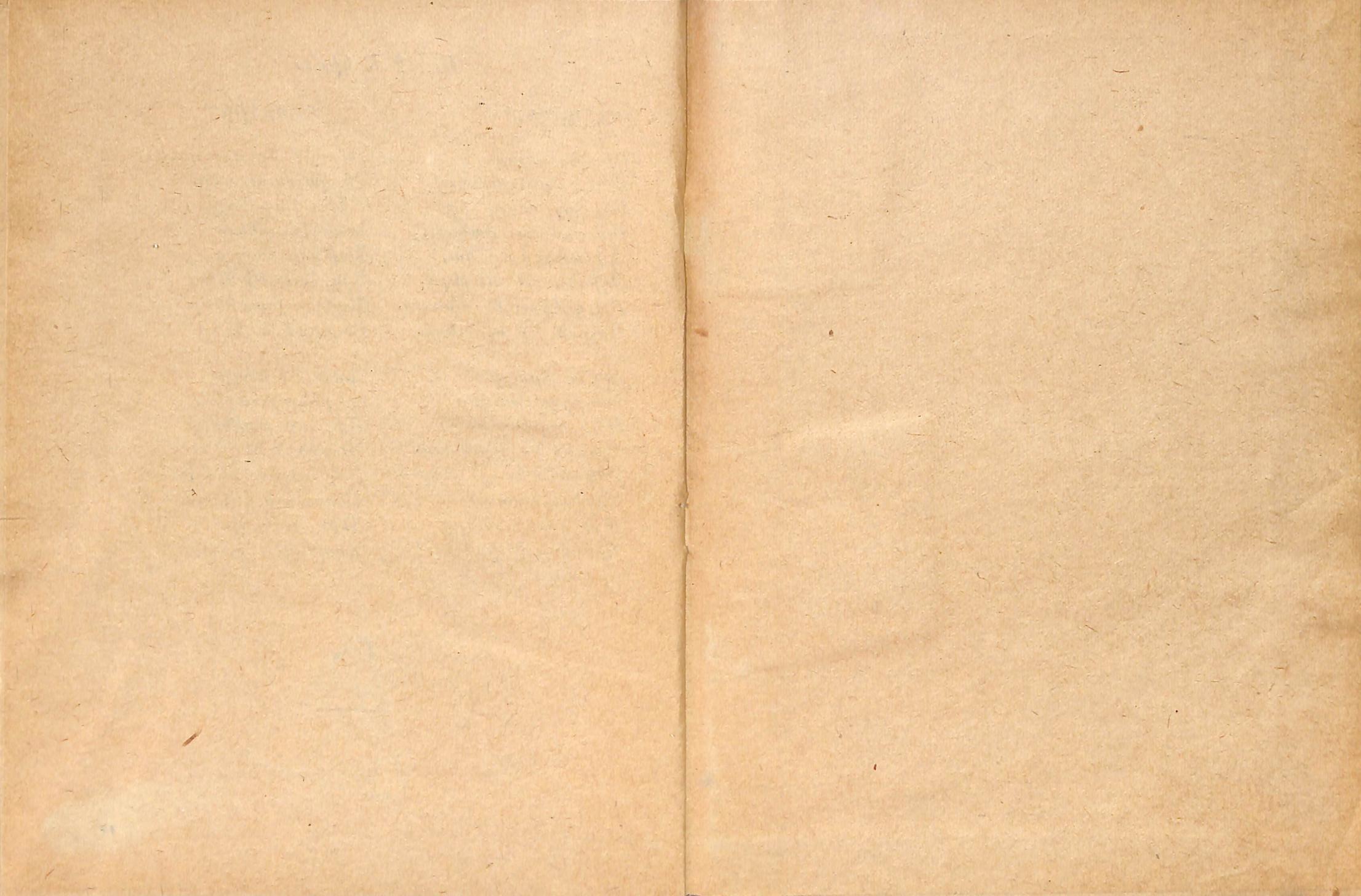
Հիմա Արայի
Հայրիկը բանվոր
Մեծ գործարանի
Վարիչ ե-ղիբեկտոր,
Իսկ այն հարուստը—
Գործարանատեր—
Այդ գործարանից
Վաղուց ե փախել:

ԳՅՈՒՂՈՒՄ

Ապրում եր գյուղում
Մի կալվածատեր,
Ուներ շատ հողեր,
Գեղեցիկ տներ:
Սաթիկի հայրը
Այդ հարստի մոտ
Յերկար տարիներ
Բատրակ ե յեղել:

Հիմա Սաթիկի
Հայրիկը բատրակ
Մի մեծ սովխողի
Վարիչ ե գարձել,
Իսկ կալվածատեր—
Հարուստը կուլակ—
Տնից ու հողից
Վաղուց ե փախել:

50

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0936640

15 APR 1978

571

7572 90 400
40.200 40 400

11

28203

А. Айрапетян и Л. Худоян

БУКВАРЬ

Гиз ССР Армения, Эривань, 1956 г.